Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0222

Komisjoni 2025. aasta aruanne Gruusia kohta

Euroopa Parlamendi 17. juuni 2026. aasta resolutsioon, mis käsitleb komisjoni 2025. aasta aruannet Gruusia kohta (2025/2257(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni 4. novembri 2025. aasta teatist „2025. aasta teatis ELi laienemispoliitika kohta“ (COM(2025)0690) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti, mis käsitleb 2025. aasta aruannet Gruusia kohta (SWD(2025)0757),

– võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Gruusia vahelist assotsieerimislepingut[1],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2025. aasta määrust (EL) 2025/2441, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1806 peatamiskorra läbivaatamise osas[2],

– võttes arvesse Gruusia põhiseaduse artiklit 78, milles nõutakse kõigi võimalike meetmete võtmist, et tagada Gruusia täielik integreerumine ELi ja NATOsse,

– võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) poolt 12. novembril 2025. aastal vastu võetud kiireloomulist arvamust Gruusia haldusõiguserikkumiste seadustiku ja kriminaalseadustiku muudatuste kohta,

– võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, mille osaline Gruusia on,

– võttes arvesse komisjoni varasemaid laienemisaruandeid Gruusia kohta,

---

1 ELT L 261, 30.8.2014, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/494/oj.

2 ELT L, 2025/2441, 10.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2441/oj.

– võttes arvesse Freedom House’i aruannet Freedom in the World 2025 (Vabadus maailmas 2025. aastal),

– võttes arvesse World Justice Projecti 2025. aasta õigusriigi indeksit,

– võttes arvesse Transparency Internationali 2025. aasta korruptsioonitaju indeksit,

– võttes arvesse OSCE teabekogumismissiooni aruannet Gruusia kohta (2026) „Developments in Georgia in Respect of Human Rights and Fundamental Freedoms since Spring 2024“ (Inimõiguste ja põhivabadustega seotud muutused Gruusias alates 2024. aasta kevadest), mis on koostatud Moskva mehhanismi käsitleva dokumendi punkti 12 alusel,

– võttes arvesse nõukogu eesistujariigi 16. detsembri 2025. aasta järeldusi laienemise kohta,

– võttes arvesse Veneetsia komisjoni 9.–10. oktoobril 2025. aastal vastu võetud arvamust välisagentide registreerimise seaduse, toetuste seaduse muudatuste ja muude välismõjuga seotud seaduste kohta,

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Gruusia kohta,

– võttes arvesse oma 11. märtsi 2026. aasta resolutsiooni ELi laienemisstrateegia kohta[3],

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A10-0140/2026),

A. arvestades, et Gruusia esitas taotluse ELi liikmeks saamiseks 3. märtsil 2022; arvestades, et Euroopa Ülemkogu andis Gruusiale oma 14. ja 15. detsembri 2023. aasta kohtumisel kandidaatriigi staatuse eeldusel, et võetakse komisjoni 8. novembri 2023. aasta soovituses esitatud asjakohased meetmed; arvestades, et Gruusia liitumisprotsess on tegelikult olnud alates 2024. aastast peatatud;

B. arvestades, et komisjon peab Gruusiat ainult teoreetiliselt kandidaatriigiks, järgides Euroopa Ülemkogu 19. detsembri 2024. aasta järeldusi, milles leiti, et Gruusia ametivõimude tegevus on *de facto* viinud ühinemiseelse protsessi peatamiseni, ning võttes arvesse Gruusia jätkuvat ja tõsist tagasiminekut põhiküsimustes pärast seda;

C. arvestades, et volinik Marta Kos kirjeldas komisjoni 2025. aasta Gruusia aruannet põhjendatult kui kõige halvemat aruannet, mis on kandidaatriigi kohta kunagi koostatud;

D. arvestades, et olukord Gruusias on järsult halvenenud ning Gruusia Unistuse tegevuse tõttu on tagasiminek demokraatia, inimõiguste ja

---

3 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2026)0077.

õigusriigi vallas veelgi suurenenud; arvestades, et repressioonide, desinformatsioonikampaaniate ja poliitilise ahistamise meetodid peegeldavad Venemaa hübriidtaktikat;

E. arvestades, et 29. jaanuaril 2026 aktiveerisid 24 OSCEs osalevat riiki Moskva mehhanismi, mis võimaldas sõltumatul eksperdimissioonil uurida väidetavaid inimõiguste rikkumisi, eelkõige alates 2024. aasta kevadest toimunud sündmusi; arvestades, et 12. märtsil 2026 avaldatud Moskva mehhanismi eksperdiaruandes rõhutatakse tõsist muret valimisprotsesside usaldusväärsuse pärast, sealhulgas väidetavate rikkumiste ja poliitilise opositsiooni survestamise pärast, samuti õiguslike meetmete kasutamise pärast opositsioonijuhtide ja erakondade vastu; arvestades, et aruandes nõutakse piiravate õigusaktide, sealhulgas välismõju läbipaistvuse seaduse ja meediavabadust mõjutavate muudatuste kehtetuks tunnistamist; arvestades, et selles dokumenteeritakse meeleavaldajate vastu ebaproportsionaalse jõu kasutamise juhtumeid ning väljendatakse muret piinamise ja väärkohtlemise keelu rikkumiste pärast, mis mõnel juhul ületavad „piinamise künnise“; arvestades, et lisaks nõutakse aruandes poliitilistel põhjustel kinni peetud isikute, sealhulgas opositsiooniliikmete ja ajakirjanike viivitamatut vabastamist, ning rõhutatakse, et Gruusia peab tegema täielikku koostööd rahvusvaheliste organitega, sealhulgas Veneetsia komisjoniga ja asjaomaste rahvusvaheliste mehhanismidega;

F. arvestades, et Gruusia Unistuse valitsus on süstemaatiliselt nõrgendanud kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi, õõnestades kohtusüsteemi, prokuratuuri ja konstitutsioonikohtu sõltumatust, mistõttu Gruusia ei ole praegustes tingimustes struktuurselt võimeline ELi liikmesuse kriteeriume täitma;

G. arvestades, et pärast 28. novembrit 2024 on jätkunud protestid Gruusia Unistuse tegevuse vastu, mis näitab Gruusia rahva püsivat demokraatlikku tahet, hoolimata osalejate vastu suunatud süstemaatilisest ja ebaproportsionaalsest vägivallast, nende vangistamisest ja osalemise eest üha karmimate karistuste kehtestamisest; arvestades, et ulatuslikud meeleavaldused algasid pärast seda, kui valitsus teatas, et peatab ettevalmistused ELiga ühinemise läbirääkimisteks kuni 2028. aastani;

H. arvestades, et British Broadcasting Corporationi (BBC) dokumentaalfilmis „When Water Burns“, mis oli esmakordselt eetris 1. detsembril 2025, esitati tõendeid selle kohta, et 2024. aasta novembris ja detsembris kasutati Gruusias meeleavaldajate vastu vett, millesse oli segatud mürgist kemikaali; arvestades, et mürgiste kemikaalide kasutamine võib põhjustada pikaajalisi terviseprobleeme;

I. arvestades, et OSCE/ODIHR ei saanud Gruusia ametivõimude hilinenud kutse tõttu 4. oktoobril 2025 toimunud kohalikke valimisi jälgida;

J. arvestades, et hiljuti vastu võetud seadusemuudatustega kehtestatakse täiendavad piirangud välisrahastamisele ja kriminaliseeritakse nn väline lobitöö; arvestades, et õigusaktidega laiendatakse märkimisväärselt mõiste „toetus“ määratlust, nii et see hõlmab tehnilist või tasuta abi ning ülekandeid välismaiste organisatsioonide ja nende kohalike filiaalide vahel, laiendatakse toetusesaajatena käsitatavate üksuste, sealhulgas Gruusiaga seotud küsimustega tegelevate välismaiste organisatsioonide ringi ning kehtestatakse toetustega seotud rikkumiste eest kriminaalkaristused; arvestades, et lisaks kehtestatakse õigusaktidega kuni kuueaastane vanglakaristus „välise lobitöö“ eest, kaheksa-aastane erakondade liikmesuse keeld isikutele, kes on töötanud välisrahastusega organisatsioonides, ning täiendavad karistused ettevõtjatele, kes tegelevad poliitilise tegevusega, mis ei ole seotud nende põhitegevusega; arvestades, et õigusaktidega kehtestatakse ka nn äärmusluse klausel, mis võimaldab määrata kuni kolme aasta pikkuse vanglakaristuse „süstemaatiliste tegude“ eest, mille eesmärk on „luua arusaam“, et valitsusel puudub legitiimsus;

K. arvestades, et kriminaalseadustikus tehtavate muudatustega nähakse Gruusia Unistuse valitsuse legitiimsust tunnustamast keelduvatele inimestele ette vanglakaristused, mis tekitab tõsist muret väljendusvabaduse, poliitilise pluralismi ja demokraatlike standardite pärast;

L. arvestades, et vastuseks demokraatia tagasilangusele Gruusias Gruusia Unistuse režiimi ajal ja riigi geopoliitilisele ümberorienteerumisele on Ameerika Ühendriigid peatanud strateegilise partnerluse Gruusiaga ja kehtestanud sanktsioonid, mis on siiani jõus; arvestades, et USA Kongress on teinud ettepaneku võtta vastu õigusakt, mis käsitleb Gruusia vastutuse, kerksuse ja sõltumatuse suurendamise võimaluste kasutamist ja tõhustamist (Mobilizing and Enhancing Georgia’s Options for Building Accountability, Resilience, and Independence Act ehk nn MEGOBARI seadus), mille eesmärk on suurendada järelevalvet Gruusia valitsuse tegevuse ning tema sidemete üle Venemaa ja teiste autoritaarsete režiimidega, sealhulgas Hiinaga;

M. arvestades, et 2024. aasta detsembris kandsid Ameerika Ühendriigid Bidzina Ivanišvili oma sanktsioonirežiimi alusel koostatud loetellu Gruusia demokraatia ja Euroopa-Atlandi tulevikuväljavaadete õõnestamise eest Venemaa Föderatsiooni hüvanguks; arvestades, et Ameerika Ühendriigid leidsid, et Ivanišvili ja Gruusia Unistuse tegevus on nõrgestanud demokraatlikke institutsioone, võimaldanud inimõiguste rikkumisi ja piiranud põhivabaduste kasutamist Gruusias; arvestades, et selline tegevus on Gruusia Euroopa-Atlandi tuleviku veelgi suurema kahtluse alla seadnud, muutes riigi üha haavatavamaks Venemaa suhtes, kes okupeerib jätkuvalt rohkem kui 20 % Gruusia territooriumist;

N. arvestades, et 2. märtsil 2026 teatasid üheksa Gruusia

opositsiooniparteid liidu loomisest vastusena jätkuvale demokraatia tagasilangusele ja Gruusia Unistuse võimu autoritaarsele konsolideerimisele, mis näitab Euroopa-meelsete demokraatlike jõudude tugevnemist ja ühiskonna kasvavat nõudlust Gruusia Euroopa-suunalise liikumise kaitsmise järele;

O. arvestades, et kaheksale opositsioonijuhile ja -poliitikule, täpsemalt Nika Gvaramiale, Zurab Japaridzele, Badri Japaridzele, Mamuka Hazaradzele, Nika Meliale, Irakli Okruašvilile, Givi Targamadzele ja Giorgi Vašadzele mõisteti seitsme- kuni kaheksakuuline vanglakaristus ja neil keelati kaks aastat töötada avalikul ametikohal, kuna nad keeldusid Gruusia *de facto* parlamendi ajutise uurimiskomisjoni ette ilmumast;

P. arvestades, et Gruusia Unistuse juhtkond on loonud poliitiliselt motiveeritud repressioonide süsteemi, mille tulemusel on vangistatud arvukalt poliitvange, sealhulgas opositsioonipoliitikuid, aktiviste, ajakirjanikke ja rahumeelseid meeleavaldajaid, kellelt on võetud vabadus üksnes seetõttu, et nad keeldusid allumast valitseva erakonna võimule või kasutasid oma põhiõigusi; arvestades, et sellised kinnipidamised on osa teadlikust hirmutamisstrateegiast, mille eesmärk on vaigistada teisitimõtlemist, lammutada poliitiline pluralism ja tugevdada autoritaarset valitsemist; arvestades, et nende isikute jätkuv vanglas viibimine on Gruusia põhiseadusliku korra, rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustuste ja ELi kandidaatriigi staatuse aluseks olevate põhiväärtuste raske rikkumine; arvestades, et paljusid üliõpilasi, kodanikuühiskonna esindajaid ja kunstnikke on meeleavaldustel osalemise eest kinni peetud või trahvitud;

Q. arvestades, et opositsioonitegelaste poliitiline tagakiusamine on endiselt tõsine probleem, näiteks on süsteemselt rünnatud erakonna Gruusia Heaks juhti Giorgi Gahhariat, kelle vastu on toime pandud kaks füüsilist rünnakut ja keda süüdistatakse poliitiliselt motiveeritud kuritegudes, mis on viinud selleni, et ta elab nüüd eksiilis;

R. arvestades, et endiselt presidendilt Mihheil Saakašvililt võeti vabadus juba rohkem kui neli aastat tagasi ja ta on sisuliselt oligarh Bidzina Ivanišvili poliitvang, kuna too hoiab riiki oma kontrolli all ja avaldab selle institutsioonidele ebaseaduslikku mõju;

S. arvestades, et alates 2026. aasta jaanuarist on Gruusia kodanikuühiskond kindlaks teinud 48 poliitvangi, kes on ebaõiglaselt vangistatud, kuna nad osalesid meeleavaldustel ja toetasid neid, ning veel 68 poliitvangi, keda peetakse poliitiliselt motiveeritud süüdistuste alusel endiselt eelvangistuses;

T. arvestades, et Gruusia naismeeleavaldajad annavad korrapäraselt teada alandavast kohtlemisest politsei poolt, sealhulgas seksistlikust verbaalsest väärkohtlemisest, rutiinsetest alastiolekus

läbiotsimistest, vägistamisähvardustest ja muudest füüsilise vägivalla ähvardustest meeleavalduste, kinnipidamise ja kodude läbiotsimise ajal; arvestades, et see suundumus on osa laiemast kuritarvitamise ja karistamatuse mustrist Gruusia õiguskaitseasutustes;

U. arvestades, et Euroopa Parlament andis Mzia Amaglobelile, Gruusia vangistatud ajakirjanikule ning veebimeedia väljaannete Batumelebi and Netgazeti juhile koos Valgevenest pärit Andrzej Poczobutiga 2025. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhinna; arvestades, et Gruusia ülemkohus on Mzia Amaglobeli apellatsioonkaebuse tagasi lükanud, mistõttu on talle jäänud õigluse jaluleseadmisel ainsaks seaduslikuks võimaluseks pöörduda Euroopa Inimõiguste Kohtu poole Strasbourgis;

V. arvestades, et meedia- ja väljendusvabaduse olukord on järsult halvenenud; arvestades, et Euroopa Nõukogu ajakirjanike turvalisuse platvormi andmetel esitati Gruusia kohta 2025. aastal 32 hoiatusteadet, mis on 2024. aastaga võrreldes 78 % rohkem;

W. arvestades, et kasvav surve haridussüsteemile ja Gruusia Unistuse katsed piirata akadeemilist vabadust algatusega „üks linn, üks teaduskond“ võivad takistada ka hariduse kättesaadavust ning nõrgestada üht peamist institutsioonilist sammast, mis toetab demokraatlikku arutelu, kodanikuaktiivsust ja Gruusia Euroopaga integreerumise trajektoori; arvestades, et rünnakud kodanikuühiskonna, sõltumatu meedia ja haridusasutuste vastu näitavad laiemat survet väljendusvabadusele ja akadeemilisele vabadusele Gruusias;

X. arvestades, et mangaani kaevandamine Gruusias ELi eksportimiseks on põhjustanud maalihkeid, saastanud kaevandusi ümbritsevaid alasid ja rikkunud töötajate õigusi Tšiatura kaevanduspiirkonnas; arvestades, et keskkonnaorganisatsioonide väitel juhitakse jäätmeid otse Kvirila jõkke; arvestades, et mangaani kaevandamise vastu protestijad on teatanud Gruusia ametivõimude poolsest jälgimisest, hirmutamisest ja kinnipidamisest; arvestades, et äriühingute kestlikkusalase hoolsuskohustuse direktiivis[4] nõutakse, et Euroopa äriühingud tagaksid oma tarneahelates inimõiguste, heade töötingimuste ja keskkonna austamise;

Y. arvestades, et osa Gruusia rahvusvaheliselt tunnustatud territooriumist on endiselt okupeeritud; arvestades, et Venemaa tunnustas Abhaasiat ja Tshinvalit/Lõuna-Osseetiat iseseisvate riikidena 2008. aastal ning hoiab rahvusvahelist õigust rikkudes nendel aladel ikka veel tuhandeid sõdureid; arvestades, et Venemaa jätkab oma nn piiristamispoliitikat ehk füüsiliste tõkete püstitamist Abhaasia ja Tshinvali/Lõuna-Osseetia piirkondade halduspiiridele, rikkudes Gruusia suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust;

---

4 ELT L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohus on lisaks leidnud, et see on toonud kaasa inimõiguste rikkumisi, nagu liikumisvabaduse piiramine, piiratud juurdepääs varale või maale ning pereliikmete lahutamine;

Z. arvestades, et poliitiliste, majanduslike ja teavituskampaaniate abil avaldab Venemaa Gruusiale üha suuremat mõju; arvestades, et EL ei saa jääda vaid reageerima ja olukorra halvenemist riigis kõrvalt vaatama; arvestades, et selle asemel peab EL võtma Gruusia suhtes ennetava ja strateegilise hoiaku, et vähendada riigi haavatavust välise survestamise suhtes ja kaitsta piirkondlikku ühenduvust;

AA. arvestades, et alates 2022. aastast on Gruusia märgatavalt suurendanud kahesuguse kasutusega kaupade importi lääneriikidest ja Hiinast; arvestades, et kättesaadavatest statistilistest tõenditest ilmneb, et Gruusia tegutseb transiidiriigina, hõlbustades sanktsioonidega hõlmatud kaupade edastamist Venemaa Föderatsiooni, kus neid võidakse kasutada sõjavarustuse ja relvade tootmiseks; arvestades, et paljudel juhtudel võib selliseid rikkumisi seostada tahtliku strateegiaga, mille eesmärk on hoida Venemaa suhtes kehtestatud rahvusvahelistest sanktsioonidest kõrvale; arvestades, et on väljendatud tõsist muret Bidzina Ivanišviliga seotud mitteametlike juhtimisstruktuuride ja inimeste rolli pärast sanktsioonidest kõrvalehoidmist soodustava keskkonna loomisel; arvestades, et Gruusias tegutseb praegu ligikaudu 40 000 Venemaa kodanikele või üksustele kuuluvat ettevõtet, millest ligikaudu 30 000 on registreeritud pärast Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja algust; arvestades, et äriühingud, kes kauplevad Venemaaga, sealhulgas kaupadega, mille suhtes kohaldatakse sanktsioone, on sageli asutatud *offshore*-struktuuride kaudu, mis raskendab läbipaistvust ja tegelike kasusaajate kindlakstegemist, sealhulgas Bidzina Ivanišviliga seotud ärivõrgustike puhul; arvestades, et pidevalt esitatakse teateid selle kohta, et sanktsioonidega hõlmatud kaubad, sealhulgas sõidukid ja tehnoloogia, sisenevad jätkuvalt Gruusia kaudu Venemaa turule;

AB. arvestades, et ELi atraktiivsus demokraatliku valitsemistava, majanduskasvu ja reeglitel põhineva koostöö mudelina on Gruusia kodanikuühiskonna jaoks endiselt peamine inspiratsiooniallikas; arvestades, et avaliku arvamuse uuringud näitavad järjepidevalt Gruusia elanikkonna tugevat toetust ELiga integreerumisele, kusjuures ligikaudu 75 % kodanikest väljendas toetust riigi liikumisele Euroopa suunas;

AC. arvestades, et Venemaa poolt alates 2022. aastast peetav täiemahuline agressioonisõda Ukraina vastu on muutnud Euroopa julgeolekumaastikku ja suurendanud ELi laienemise strateegilist tähtsust; arvestades, et alates sõja algusest on paljud grusiinid osalenud Ukraina toetamises;

AD. arvestades, et EL on Gruusia suurim kaubanduspartner, kelle arvele

langeb ligikaudu 22,1 % riigi kogukaubandusest; arvestades, et kaubavahetust reguleerib ELi ja Gruusia assotsieerimisleping ning sellest tulenev põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduspiirkond, mis jõustus täielikult 2016. aastal ning annab Gruusia ettevõtjatele eelisjuurdepääsu ELi turule ja enam kui 450 miljonile tarbijale;

AE. arvestades, et 6. märtsil 2026 teatas komisjon, et ta peatab Gruusia diplomaatilise, ameti- ja teenistuspassi kasutajate viisavaba reisimise vähemalt 2027. aasta märtsini, kuna on mures demokraatia ja õigusriigi olukorra halvenemise pärast; arvestades, et Gruusia tavakodanikud saavad 2017. aasta otsuse kohaselt jätkata viisavaba reisimist lühiajalisteks külastusteks Schengeni alale;

Gruusia ELiga integreerumise peatamine

1. väljendab täielikku solidaarsust Gruusia rahvaga, kes vaatamata demokraatia tagasiminekule, kasvavatele repressioonidele, ebaseaduslikele vahistamistele, väsimatule vaenulikule retoorikale, desinformatsioonile ja ähvardustele jätkab võitlust Euroopa ja demokraatliku Gruusia eest; rõhutab, et peaaegu 75 % Gruusia elanikkonnast toetab jätkuvalt edasist integratsiooni ELiga; kordab, et ELi uks on Gruusia rahvale endiselt pärani avatud, et riik saaks naasta Euroopa teele;

2. märgib sügava pettumusega, et Gruusia Unistus ei ole mitte ainult peatanud Gruusia Euroopaga integreerumise protsessi, vaid on selle ka tegelikult tagasi pööranud; peab kahetsusväärseks, et kõigi üheksa prioriteedi rakendamisel, mis olid Gruusiale kandidaatriigi staatuse andmise tingimused, on toimunud tagasiminek; juhib tähelepanu sellele, et Gruusia Unistuse väited, nagu oleks ELiga integreerumine endiselt peamine prioriteet, on vastuolulised, kuna samal ajal korraldavad selle kõrgeimad ametnikud ja valitsusega seotud meedia organiseeritud ja süstemaatilist kampaaniat, millega levitatakse manipuleerivaid Vene stiilis narratiive, desinformatsiooni ja vandenõuteooriaid ELi, selle ametnike ja diplomaatide vastu;

3. taunib asjaolu, et pärast 2024. aasta oktoobri võltsitud parlamendivalimisi on Gruusia Unistus hakanud veelgi jõulisemalt täieliku autoritaarsuse poole liikuma; on šokeeritud Gruusia demokraatlike aluste kiirest lõhkumisest sihipäraste rünnakutega Gruusia demokraatlike institutsioonide, põhivabaduste ja demokraatliku pluralismi vastu, kuna see on täielikus vastuolus ELi liikmeks saamiseks nõutava demokraatliku arenguga; jagab komisjoni hinnangut, et olulised institutsioonid, nagu keskvalimiskomisjon, sidekomisjon, kõrgem kohtunõukogu, konstitutsioonikohus, prokuratuur, keskpank ning õiguskaitse- ja julgeolekuasutused, ei ole erapooletud ega sõltumatud ning ei taga demokraatlikku järelevalvet; rõhutab, et Gruusia ei saa teha ELiga ühinemise protsessis edusamme, kui ta ei pöördu tagasi demokraatlike reformide tegemise poole ega taga muu hulgas vabu, õiglasi ja konkurentsile rajatud valimisi, ei kaitse ametlike

institutsioonide sõltumatust, ei piira tulemuslikult oligarhide mõjuvõimu ega paranda inimõiguste ja meediavabaduse kaitset;

4. rõhutab, et ELi ja selle liikmesriikide kehtestatud sihipärased isiklikud sanktsioonid Bidzina Ivanišvili, Gruusia Unistuse peamiste juhtide, kohtunike, prokuröride ja muude ametnike vastu, kes vastutavad Gruusias jätkuva demokraatia tagasilanguse, valimispettuse, inimõiguste raskete rikkumiste ning poliitiliste oponentide ja aktivistide tagakiusamise eest, aga ka Gruusia Unistusega seotud ja selle huvides tegutsevate äriühingute ja meediakanalite omanike vastased sanktsioonid, oleksid oluline vahend karistamatuse vastu võitlemiseks; peab positiivseks, et ELi tasandil üksmeele puudumise tõttu on üha rohkem liikmesriike kehtestanud Gruusia ametnike vastu individuaalsed viisakeelud ja muud sanktsioonid; ergutab teisi liikmesriike seda eeskuju järgima;

5. kordab oma tungivat nõudmist, et EL ja selle liikmesriigid kehtestaksid Bidzina Ivanišvili, tema pereliikmete ja äriühingute suhtes viivitamata sihipärased isiklikud sanktsioonid, ning nõuab, et EL külmutaks tema varad ja teeks selles küsimuses koostööd teiste jurisdiktsioonidega, eelkõige Ühendkuningriigi ja Ameerika Ühendriikidega;

6. mõistab hukka poliitiliste repressioonide, ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate ahistamise ning opositsioonitegelaste tagakiusamise eest vastutavate ametnike ja institutsioonide süsteemse karistamatuse; rõhutab, et ELi senine reageerimine on olnud ebapiisav ja hilinenud, pidades silmas autoritaarse võimu kiirenevat konsolideerumist Gruusias; ergutab nõukogu ja liikmesriike võtma kiiresti ja kooskõlastatult vastu kõigi vastutavate poliitikute, ametnike ja võimaldajate suhtes kohaldatavad ja kogu liitu hõlmavad piiravad meetmed, sealhulgas sanktsioonide nimekirjade laiendamine, varade ulatuslik külmutamine ja viisakeeld nende suhtes, kes vastutavad riigi kaaperdamise, repressioonide ja režiimi toetatud propaganda eest; nõuab tungivalt, et ametisse astuv Ungari valitsus lõpetaks Ivanišvili ja Gruusia Unistuse laiema juhtkonna suhtes kogu ELi hõlmavate sihipäraste sanktsioonide kehtestamise blokeerimise, mille algatas Ungari eelmine valitsus; kutsub nõukogu üles kaaluma kollektiivsete mehhanismide kasutamise võimalust, kui ühehäälne otsus ei ole võimalik, et tagada ELi mõjus ja ühtne reageerimine;

Demokraatia ja õigusriigi jätkuv tagasilangus ning võimu autokraatlik kindlustamine

7. peab kahetsusväärseks, et Gruusia Unistus ei ole teinud midagi selleks, et oma demokraatia- ja ELi-vastaselt suunalt tagasi pöörata; on seisukohal, et koostöö Gruusia ametivõimudega peaks rangelt sõltuma käegakatsutavatest ja kontrollitavatest sammudest, millega pööratakse tagasi nende praeguselt suunalt, mis soosib demokraatia tagasilangust, repressioone, piiranguid ja Vene stiilis ELi-vastase desinformatsiooni aktiivset levitamist; jääb seetõttu kindlaks oma

varasematele seisukohtadele, et parlamendi ja selle poolt ametisse nimetatud presidendi legitiimsust ei tunnustata; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Gruusia parlament on *de facto* üheparteiline parlament, mis kiidab automaatselt heaks seadusandlikud algatused, mille eesmärk on kaotada pluralistliku parlamentaarse demokraatia alused; võtab murelikult teadmiseks, et Gruusia *de facto* parlament on teatanud oma ajutisest lahkumisest Euronesti parlamentaarsest assambleest;

8. kordab oma nõudmist, et ELi ja liikmesriikide esindajad ja parlamendiliikmed hoiduksid kohtumiste korraldamisest režiimi esindajatega eesotsas praeguse *de facto* presidendiga seni, kuni Gruusia ametivõimud jätkavad oma demokraatia õõnestamise ja repressioonide poliitikat; kutsub liikmesriike üles võtma ühtse ja kooskõlastatud seisukoha, mis puudutab Gruusia Unistuse ametivõimudega poliitiliste kontaktide piiramist rangelt vajalike küsimustega, säilitades samal ajal koostöö Gruusia kodanikuühiskonna, sõltumatu meedia ja haridusasutustega ning tugevdades seda; mõistab hukka püsiva agressiivse retoorika ELi ja liikmesriikide diplomaatide, poliitikute ja ametnike vastu; rõhutab, kui oluline on jätkata Euroopa normide, demokraatlike väärtuste ja Euroopa suunas liikumise edendamist Gruusia elanikkonna ja demokraatlikele põhimõtetele pühendunud poliitiliste jõudude seas;

9. peab murettekitavaks agressiivset retoorikat Ameerika Ühendriikide, Ühendkuningriigi ja teiste liitlaste vastu;

10. kutsub Gruusia ametivõime üles taastama tulemuspõhise avaliku teenistuse kaitsemeetmed ja tõhusa õiguskaitse poliitiliselt motiveeritud vallandamiste eest ning tagama avalikule teabele juurdepääsu õiguse tulemusliku rakendamise;

11. juhib tähelepanu sellele, et enamik opositsioonierakondi boikoteeris 4. oktoobri 2025. aasta kohalikke valimisi, mis kajastab enamiku ühiskonna sügavat usaldamatust valimisprotsessi sõltumatuse suhtes; peab kahetsusväärseks, et 2024. aasta detsembris ning 2025. aasta märtsis ja aprillis tehtud Gruusia valimisseadustiku muudatustega tugevdati veelgi valitseva erakonna ülemvõimu ning kehtestati uued piirangud kohalike vaatlejate, meedia ja valimistel osalejate registreerimisele; kordab, et Gruusia ametivõimud eirasid Veneetsia komisjoni üleskutset tunnistada 2024. aastal tehtud muudatused kehtetuks; rõhutab, et puudulik valimiste vaatlemine, mille põhjustasid OSCE/ODIHRi kutse hilinemine ning kohalikele vaatlejaorganisatsioonidele seatud piirangud, mõjutas tõsiselt valimisprotsessi läbipaistvust ja selle tulemuste usaldusväärsust; kordab oma nõudmist, et sõltumatu ja erapooletu valimisasutus looks tulevasteks valimisteks parema valimiskeskkonna ning et valimisi jälgiksid hoolikalt rahvusvahelised ja kohalikud valitsusvälised organisatsioonid; väljendab sügavat muret 2025. aasta detsembris kehtestatud valimisseaduse muudatuse pärast, millega keelatakse Gruusia kodanikel välismaal viibides hääletada; rõhutab, et valimistel

osalemine on iga kodaniku põhiseaduslik põhiõigus ja see peab olema võimalik sõltumata tema elukohast;

12. mõistab hukka pretsedenditu olukorra, kus võetakse vastu üha piiravamaid õigusakte, mille eesmärk on muuta rahvusvahelise toetuse, sealhulgas rahalise toetuse jõudmine kodanikuühiskonna ja meediani praktiliselt võimatuks ning katkestada nende sõltumatu rahastamine; juhib tähelepanu toetuste seaduse viimastele muudatustele, mis jõustusid 5. märtsil 2026 ja millega laiendatakse märkimisväärselt mõiste „toetus“ ulatust ning muudetakse ilma valitsuse eelneva loata välismaalt toetuste või rahaliste vahendite saamine kuriteoks, mille eest karistatakse kuni kuueaastase vangistusega; märgib, et see on ELi ja Gruusia assotsieerimislepingu otsene rikkumine; nõuab poliitiliste sihtasutuste, rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide ja arenguagentuuride kaitset; tuletab Gruusia ametivõimudele meelde, et igasugune ELi liikmesriikide organisatsioonide ahistamine viib otseste tagajärgedeni;

13. märgib, et enne kõnealuseid muudatusi muudeti toetuste seadust 2025. aasta aprillis, mil juba vähendati märkimisväärselt rahvusvahelise rahalise toetuse võimalusi ja kehtestati rahvusvahelistele rahastajatele nõue taotleda riigiasutustelt toetuste andmiseks eelnevat heakskiitu ning toetusesaajatele piirav seire ja karistav haldusvastutus, mille eesmärk on takistada organisatsioone rahvusvahelist abi, sealhulgas ELi rahastamist vastu võtmast; rõhutab, et „toetuse“ lai määratlus võib hõlmata suurt hulka tehinguid, mille jaoks on vaja eelnevat heakskiitu, ning võib muuta iga kodaniku valitsusepoolse tagakiusamise võimalikuks sihtmärgiks; võtab murega teadmiseks kaheksa-aastase erakonda kuulumise keelu kehtestamise kõigile inimestele, kes on kunagi töötanud välisrahastamisele tuginevas organisatsioonis, kuna sellega keelatakse suurel hulgal sotsiaalselt aktiivsetel inimestel parteipoliitikas osalemine; nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid võtaksid viivitamata meetmeid, et kaitsta ja säilitada Gruusias järelejäänud vaba meediat ja kodanikuühiskonna organisatsioone;

14. taunib valitseva erakonna Gruusia Unistus jätkuvaid katseid kiusata taga poliitilisi vastaseid, sealhulgas nende ebaseadusliku vahistamise ja kinnipidamise, ähvarduste ja füüsiliste rünnakute kaudu; mõistab hukka poliitiliste oponentide vangistamise selle eest, et nad keeldusid Gruusia *de facto* parlamendi ajutise uurimiskomisjoni ette ilmumast, mida erakond Gruusia Unistus kasutas omamoodi poliitilise näidisprotsessina, et avada tee poliitiliste oponentide edasiseks poliitiliseks tagakiusamiseks ja opositsioonierakondade keelustamiseks; rõhutab, et poliitvangide olemasolu riigis ei ole kooskõlas Gruusia kohustustega, mis tulenevad ELi ja Gruusia assotsieerimislepingust; nõuab kõigi poliitilistel põhjustel vangistatud isikute, sealhulgas opositsioonipoliitikute ja endiste ametnike viivitamatut ja tingimusteta vabastamist; märgib, et *de facto* president andis kohalike valimiste eel armu kahele

opositsioonipoliitikule, et kindlustada näilikult konkurentsipõhised valimised; nõuab veel kord tungivalt, et endine president Mihheil Saakašvili viivitamata humanitaarkaalutlustel vabastataks, et ta võiks välismaal vajalikku ravi saada; kutsub lisaks Gruusia Unistuse ametivõime üles tagama, et Euroopa Parlamendi liikmetel võimaldataks takistamatult Mihheil Saakašvili ja teiste poliitvangidega kohtuda;

15. märgib, et hoolimata süüdimõistmisest ja usaldusväärsetest avalikest tõenditest korruptsiooni kohta tekitab endise peaministri Irakli Garibašvili vangistamine tõsist muret selle pärast, kas menetlus vastas õiglase kohtumenetluse standarditele; rõhutab, et juhtum kajastab laiemat muret poliitiliselt mõjutatud õigusemõistmise, mitteametlike võimustruktuuride ja valitseva erakonna Gruusia Unistus sisemiste erimeelsuste pärast, sealhulgas Bidzina Ivanišvili rolli pärast;

16. kutsub Gruusia ametivõime üles rakendama sõltumatuid vastutusmehhanisme, tagama kohtusüsteemi erapooletuse ja võtma poliitiliselt motiveeritud rikkumiste toimepanijad rahvusvaheliste inimõiguste standarditega kooskõlas vastutusele;

17. nõuab kõrgema kohtunõukogu põhjalikku reformimist kooskõlas Veneetsia komisjoni soovitustega, sealhulgas kindlaksmääratud pikendamatute ametiaegade kehtestamist, läbipaistvaid ametisse nimetamise menetlusi ja kõrgemate kohtuametnike erakorralisi usaldusväärsuse kontrolle, millesse on sisuliselt kaasatud rahvusvahelised eksperdid, et tugevdada kohtusüsteemi sõltumatust ja üldsuse usaldust kohtusüsteemi vastu; võtab pettumusega teadmiseks 2022. aastal loodud korruptsioonivastase büroo laialisaatmise, mille loomine oli üks ELi peamisi nõudeid Gruusiale kandidaatriigi staatuse andmiseks; kutsub Gruusia ametivõime üles muutma peaprokuröri ametisse nimetamise menetlust, nõudes parlamendi kvalifitseeritud häälteenamust, ning viima prokuratuuriseaduse kooskõlla Euroopa standarditega;

18. nõuab tungivalt, et Gruusia ombudsman tõhustaks oma volituste täitmist ja kasutaks kõiki olemasolevaid mehhanisme inimõiguste kaitsmiseks, osaledes ühtlasi konstruktiivses dialoogis ja tehes koostööd Gruusia inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonnaga; rõhutab vajadust vältida ombudsmani volituste valikulist kohaldamist, nagu on osutatud komisjoni 2025. aasta aruandes Gruusia kohta; rõhutab, et ombudsmanil on selge õigus küsida OSCE/ODIHRilt õiguslikke arvamusi seoses autoritaarsete või ebademokraatlike õigusaktidega;

19. peab kahetsusväärseks, et oligarhia kaotamisega ei tegeleta, ja kutsub Gruusia ametivõime üles koostama selleks süstemaatilise tegevuskava kooskõlas Veneetsia komisjoni asjakohaste soovitustega, sealhulgas rangemad läbipaistvusnõuded, toimivad huvide konflikti

käsitlevad reeglid ning kaitsemeetmed poliitiliste ja majanduslike otsuste lubamatu mõjutamise eest;

20. mõistab teravalt hukka Gruusia ametivõimude katsed keelustada opositsioonierakonnad; kutsub ametivõime üles neid katseid viivitamata peatama ja lükkama tagasi 88 Gruusia *de facto* parlamendi liikme esitatud põhiseadusliku hagi, milles nõutakse, et kolme suure opositsioonipartei – Ühendatud Rahvuslik Liikumine (UNM), Muutuste Koalitsioon ning Tugev Gruusia/Lelo koalitsioon – tegevus tunnistataks põhiseadusevastaseks ja nende registreering tühistataks; toonitab, et selline tegevus kujutab endast suurt ohtu demokraatlikele aluspõhimõtetele ja poliitilisele pluralismile; rõhutab, et terve demokraatia eeldab ausat ja vaba konkurentsi mitmesuguste erakondade vahel;

21. väljendab tõsist rahulolematust karistusseadustikku uue artikli äsjase lisamise pärast, millega keelatakse ametivõimude „avalik ja süstemaatiline“ kritiseerimine või nende legitiimsuse kahtluse alla seadmine, samuti „sama isiku mis tahes muu avalik ja süstemaatiline tegevus“, mis on endiselt mitmeti tõlgendatav, kuid mille eest nähakse siiski ette kuni kolmeaastane vangistus; rõhutab, et see võimaldab väljendusvabaduse *de facto* kriminaliseerimist, ning kutsub valitsust üles seda seadust tühistama;

Kodanikuvabaduste ja põhiõiguste mahasurumine

22. on väga mures selle pärast, et Gruusia Unistus on kodanikuühiskonna ja sõltumatu meedia lämmatamiseks ning pluralismi piiramiseks võtnud vastu juba mitu õigusakti, näiteks välisagentide registreerimise seadus, ringhäälinguseaduse uued piiravad muudatused, avaliku teenistuse seadus, kogunemisi ja meeleavaldusi käsitlev seadus ning rangemad sätted karistusseadustikus ja haldusõiguserikkumiste seadustikus; mõistab hukka eelkõige need seadusandlikud meetmed, millega suurendatakse haldusseadustiku kohaseid trahve, mis viib üha ulatuslikumalt meeleavaldajate vangistamiseni, kes ei suuda neid trahve maksta; kordab oma üleskutset vabastada viivitamata kõik poliitvangid ja teised ebaseaduslikult kinni peetud isikud; hoiatab, et Gruusia ametivõimude jõupingutused muuta Gruusia elujõuline kodanikuühiskond valitsusega kooskõlas olevate organisatsioonide rangelt kontrollitud keskkonnaks on järjekordne samm autoritaarseks režiimiks muutumise suunas; tuletab meelde, et enamik neist seadustest kopeerib Putini totalitaarse režiimi esimesi ilminguid Venemaal; kutsub Gruusia ametivõime üles need õigusaktid kehtetuks tunnistama, mis oleks käegakatsutav samm teel ELiga ühinemise suunas;

23. mõistab hukka Elene Hoštariale kinnipidamise ajal väidetavalt osaks saanud alandava ja ebainimliku kohtlemise; nõuab tema kohest ja tingimusteta vabastamist ning tema vastu esitatud poliitiliselt motiveeritud süüdistuste viivitamatut tagasivõtmist;

24. väljendab suurt muret haldusaresti jätkuva väärkasutamise pärast meeleavaldajate ja aktivistide vastu; võtab teadmiseks Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuse kohtuasjas Mekvabišvili *vs.* Gruusia, milles leiti, et tuginemine üksnes politsei ütlustele ilma sõltumatute tõenditeta õõnestas õiglase kohtumenetluse tagatisi ja aitas kaasa ebaproportsionaalsete sanktsioonide kehtestamisele rahumeelsete meeleavaldajate suhtes; kutsub Gruusia ametivõime üles reformima oma haldusõiguserikkumiste menetlusi, et viia need kooskõlla Euroopa inimõiguste konventsiooniga;

25. mõistab hukka ülemäärase jõu kasutamise meeleavaldajate ja kinnipeetavate vastu ning nende piinamise ja väärkohtlemise, millest usaldusväärsed allikad on teada andnud, ning väidetavad politseipoolsed kuritarvitused ning süstemaatilised puudused kaitsemeetmetes ja vastutusele võtmises, mis on dokumenteeritud piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee hiljutistes järeldustes; kutsub Gruusia ametivõime üles tagama kiire, sõltumatu ja tulemusliku uurimise, võtma süüdlased vastutusele ning rakendama täielikult piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee soovitusi;

26. mõistab hukka Gruusia õiguskaitseametnike kasvava suundumuse väärkohelda meeleavaldajaid verbaalselt ja füüsiliselt, vägistamisähvardused ja muu soopõhise vägivalla ning ebaseaduslikud alastiolekus läbiotsimised teisitimõtlejate, eelkõige naissoost meeleavaldajate hirmutamiskampaania osana, ning grusiinide väljendusvabaduse ja rahumeelse kogunemise inimõiguste lämmatamise;

27. peab lubamatuks vastuvõetud õigusakte, millega nähakse ette automaatne kinnipidamine ja sellele järgnevad kriminaalkaristused, sealhulgas kuni üheaastane vangistus isikutele, kes protesteerivad rahumeelselt kõnniteedel ja jalakäijate aladel; rõhutab, et sellised meetmed on repressiivsed vahendid, mille eesmärk on suruda maha teisitimõtlemist poliitilistel eesmärkidel; taunib inimeste sagedast kinnipidamist selle eest, et nad jagasid oma arvamusi sotsiaalmeedias;

28. väljendab sügavat muret seoses väidetega, et Gruusias võidi meeleavalduste käigus üksikisikute vastu kasutada keelatud kemikaali; rõhutab, et kui see leiab kinnitust, kujutaks mis tahes keemilise mõjuri kasutamine tsiviilisikute vastu endast põhiliste inimõiguste, rahvusvaheliste humanitaarnormide ja Gruusia rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste, sealhulgas keemiarelvade keelustamise tõsist rikkumist; on nördinud selle pärast, et Gruusia ametivõimud ei ole seda küsimust piisavalt uurinud; nõuab nende väidete viivitamatut, sõltumatut ja läbipaistvat rahvusvahelist uurimist; nõuab, et ÜRO Keemiarelvade Keelustamise Organisatsioon seda juhtumit uuriks, ning ergutab ka liikmesriike suunama selle juhtumi edasiseks uurimiseks;

29. väljendab sügavat muret inimõiguste süstemaatilise rikkumise pärast Gruusias ja haavatavate elanikkonnarühmade, sealhulgas LGBTIQ+ kogukonna liikmete diskrimineerimise pärast; rõhutab, et need rikkumised on vastuolus Gruusia kohustustega, mis tulenevad ELi ja Gruusia assotsieerimislepingust ja rahvusvahelistest inimõiguste standarditest; kutsub Gruusia ametivõime üles austama õigust väljendus-, kogunemis-, ühinemis- ja poliitilise osalemise vabadusele ning tagama kõigile inimõiguste kaitsjatele ja aktivistidele turvalisuse, kaitse ja tõhusad õiguskaitsevahendid; nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid seiraksid neid rikkumisi, toetaksid ja kaitseksid ohustatud isikuid ning seoksid edenemise ELi abi, koostöö ja ühinemise valdkonnas reaalsete edusammudega inimõiguste kaitsel;

30. nõuab tungivalt, et Gruusia *de facto* parlament tühistaks pereväärtusi ja alaealiste kaitset käsitleva seaduse, mille sätted rikuvad rängalt inimõigusi, sealhulgas õigust võrdsusele, mittediskrimineerimisele, haridusele, tervisele, väljendusvabadusele, rahumeelse kogunemise ja ühinemise vabadusele ning eraelu puutumatusele, vabadusele ja turvalisusele; toetab Gruusia LGBTIQ+ kogukonda ja väljendab suurt halvakspanu selle üle, kuidas seaduses võrdsustatakse vääralt konsensuslikud samasoolised suhted ja intsest; tuletab meelde, et Putini režiimi poolt Venemaal kehtestatud samasugused seadused on sillutanud teed vähemuste ulatuslikule represseerimisele ning hirmutava ja diskrimineeriva keskkonna kujunemisele Venemaal;

31. väljendab tõsist muret olukorra pärast Gruusia Tšiathura piirkonnas, mis on tingitud mangaani kaevandamisest ELi turu jaoks, ning nõuab äriühingute kestlikkusalast hoolsuskohustust käsitleva direktiivi rakendamist, kuna EL vastutab kohalike elanike heaolu ja tekitatud kahjust mõjutatud keskkonna kaitsmise eest;

32. kordab, et on vastu tööõiguse ja töötajate õiguste tagasilangusele Gruusias, mis nähtub näiteks avaliku teenistuse seaduse 2024. aasta muudatustest; kutsub Gruusia ametivõime üles järgima tööõiguse standardeid ja hoiduma töötajate õiguste piiramisest; tuletab meelde, et ELi õigustik hõlmab vastavusse viimist Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonide, Euroopa sotsiaalharta ja töötingimusi käsitlevate ELi õigusaktidega;

33. väljendab heameelt selle üle, et OSCE aktiveeris 24 osaleva riigi algatusel nn Moskva mehhanismi, mis andis võimaluse saata Gruusiasse ekspertide missioon, et hinnata OSCE raames võetud kohustuste täitmist Gruusia poolt, eelkõige pidades silmas inimõiguste ja põhivabadustega seotud olukorda Gruusias alates 2024. aasta kevadest; palub Gruusia ametivõimudel missiooni järeldustega sisuliselt tegeleda ja rakendada selle soovitusi selgete tähtaegade jooksul, sealhulgas seoses poliitilistel põhjustel kinni peetud isikute vabastamise, rahvusvaheliste kohustustega vastuolus olevate õigusaktide kehtetuks tunnistamise ja väärkohtlemise eest vastutusele võtmisega; rõhutab, et kui ametivõimud ei võta

konkreetseid ja kontrollitavaid meetmeid OSCE soovituste rakendamiseks, peaksid osalevad riigid ja asjaomased rahvusvahelised institutsioonid kaaluma asjakohaseid järelmeetmeid, sealhulgas sihipäraseid sanktsioone ja asjakohaste rahvusvaheliste õiguslike mehhanismide kasutamist, et tagada vastutus; kutsub OSCEs osalevaid ELi liikmesriike üles aktiivselt toetama missiooni volituste pikendamist, arvestades süstemaatilisi ja hästi dokumenteeritud rikkumisi, mis nõuavad põhjalikku sõltumatut hindamist;

34. väljendab heameelt Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 2025. aasta oktoobri resolutsiooni üle, milles nõutakse tungivalt, et Euroopa Nõukogu organid kasutaksid kõiki olemasolevaid vahendeid, sealhulgas Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklit 52 ja artikli 33 kohaseid riikidevahelisi hagiavaldusi Euroopa Inimõiguste Kohtule, tagamaks, et Gruusia täidab oma kohustusi Euroopa Nõukogu liikmesriigina; kutsub ELi liikmesriike ja Euroopa Nõukogu liikmesriike üles kaaluma selle soovituse rakendamist;

35. mõistab teravalt hukka Gruusia Unistuse järgi joonduvate meediakanalite, sealhulgas Imedi TV, PosTV ja Rustavi 2 rolli ELi ning selle institutsioonide ja esindajate, eelkõige Gruusias asuva ELi delegatsiooni juhi ja ELi liikmesriikide diplomaatide vastu suunatud süstemaatilise desinformatsiooni, laimukampaaniate ja vaenuliku propaganda levitamisel; võtab teadmiseks Ühendkuningriigi hiljutise otsuse kehtestada Imedi TV ja PosTV suhtes sanktsioonid; nõuab, et ELi institutsioonid vaataksid läbi selliste meediakanalite akrediteerimise ELi institutsioonides, ning ergutab ELi liikmesriike järgima Ühendkuningriigi eeskuju ning võtma selliste desinformatsioonikampaaniate korraldamise ja rahastamise eest vastutavate isikute ja üksuste suhtes asjakohaseid ja proportsionaalseid piiravaid meetmeid, sealhulgas kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi alusel; nõuab, et ELi sanktsioonide loetellu lisataks Gruusia riikliku sidekomisjoni ja Gruusia avalik-õigusliku ringhäälingu juhtkondade liikmed;

36. väljendab muret sõltumatu meedia survestamise ja sõltumatute meediakanalite vastu algatatud kohtumenetluste pärast; rõhutab, et meedia mitmekesisus ja ajakirjanike turvalisus on demokraatliku ühiskonna olulised eeltingimused;

37. võtab murega teadmiseks hiljutised reformid Gruusia haridussektoris, mis näivad tsentraliseerivat kontrolli haridusasutuste üle ja nõrgestavad ülikoolide autonoomiat ning takistavad Gruusia integreerimist Euroopa kõrgharidussüsteemiga; hoiatab meetmete eest, mille eesmärk on muuta haridusprogrammide ülesehitust ja kestust, samuti põhimõtte „üks linn, üks teaduskond“ kasutusele võtmise eest, mis piirab eraldiseisvate ülikoolide pakutavate ainevaldkondade valikut; on mures regulatiivse surve avaldamise pärast ülikoolidele, nagu Ilia

Riiklik Ülikool, selle eest, et nad toetasid avalikult üliõpilaste meeleavaldusi, samas kui võimueliidile lähedal seisvad erainstitutsioonid saavad hoopis toetust; rõhutab, et sõltumatud haridueksperdid hoiatavad, et selliste meetmete kumulatiivne mõju ohustab akadeemilist pluralismi ja politiseerib kõrgharidussüsteemi veelgi;

38. väljendab muret Gruusias tegutsevate petturlike kõnekeskuste võrgustike pärast, eriti nende pärast, mis on sihikule võtnud ELi kodanikud; rõhutab, et rahvusvaheliste ajakirjanike uurimised on näidanud, et Gruusia Unistuse kõrged ametnikud pakuvad neile võrgustikele kaitset vastutasuks rahalise kompensatsiooni eest, mis aitab neil majandussanktsioonidega toime tulla;

39. tunneb heameelt komisjoni otsuse üle peatada Gruusia Unistuse režiimi põhiväärtusi rikkuva tegevuse otsese tagajärjena Gruusia diplomaatiliste, teenistus- ja ametipasside kasutajate viisavaba reisimine läbivaadatud ja paindlikuma peatamismehhanismi raames, mis jõustus 30. detsembri 2025; komisjoni otsust hakati kõigis liikmesriikides kohaldama alates 6. märtsist 2026; ergutab liikmesriike tegema neile viisataotlejatele põhjaliku taustakontrolli, pidama vestluse ja nõudma neilt tõendavaid dokumente ning keelduma viisa andmisest, kui on kahtlusi nende esitatud teabe usaldusväärsuses; peab kahetsusväärseks, et kogu ELi hõlmav viisakeeld inimõiguste raskete rikkumiste, demokraatia tagasilanguse ja repressioonide eest vastutavatele Gruusia ametnikele ei ole olnud Ungari ja Slovakkia valitsuste vastuseisu tõttu võimalik; märgib, et kaheksandas viisanõudest vabastamise mehhanismi aruandes rõhutatakse, et Gruusia ei täida peamisi kriteeriume ja varasemaid soovitusi; hoiatab, et Gruusia ametivõimude jätkuv tegevusetus võib viia kogu elanikkonna viisavaba reisimise peatamiseni, mille eest vastutab täielikult Gruusia Unistus; kutsub komisjoni üles looma mehhanismi, mille kaudu kodanikuühiskonna aktivistid, ajakirjanikud ja üliõpilased võivad jätkuvalt saada viisavaba juurdepääsu ELile, ning suurendama otsest toetust inimestevahelistele vahetusprogrammidele, nagu „Erasmus+“, programm „Euroopa horisont“, Euroopa solidaarsuskorpus ja programm „Loov Euroopa“;

40. rõhutab, et põhjalike akadeemiliste uuringute, ajalooharidus ja üldsuse teadlikkuse puudumine Nõukogude okupatsiooni ja selle pikaajaliste tagajärgede kohta võimaldab ajalooga manipuleerivate desinformatsioonikampaaniate levikut, mida Venemaa Föderatsioon kasutab ära Gruusia ühiskonna Euroopa-Atlandi suunaliste püüdluste õõnestamiseks; rõhutab seetõttu, kui olulised on akadeemilised uuringud, dokumendid ja teadmiste levitamine Gruusia Nõukogude okupatsiooni aegse ajaloo kohta, sealhulgas seoses poliitiliste repressioonide, massihukkamiste ja Nõukogude-Vene okupatsioonile vastuhakuga, samuti nende sündmuste taastamine kollektiivses mälus; peab kahetsusväärseks, et viimastel aastatel on täheldatud püüdlusi relativiseerida kommunistlikke kuritegusid ja pöörata tagasi

destaliniseerimisprotsess ametivõimude vähemalt passiivsel nõusolekul; rõhutab sellega seoses sõltumatute ajaloolaste, teadlaste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide, nagu SovLab, olulist rolli Nõukogude okupatsiooni, selle poliitiliste, õiguslike ja moraalsete tagajärgede uurimisel, samuti kommunistliku terrori ohvrite matmispaikade kindlakstegemisel ning ohvrite tuvastamise ja väärika mälestamise tagamisel; ergutab Nõukogude okupatsiooni, kommunistlike kuritegude ja muude totalitaarsete režiimide tagajärgede dokumenteerimisega tegelevaid liikmesriikide asjaomaseid institutsioone süvendama koostööd oma Gruusia kolleegidega, toetama ühiseid teadusprojekte ning osalema haridusprogrammides ja -algatustes, mille eesmärk on avalikustada, dokumenteerida ja levitada teadmisi Gruusia ajaloo selle peatüki kohta; väljendab muret Nõukogude okupatsiooni ajal toime pandud repressioonide ja kuritegudega seotud arhiividele juurdepääsu süstemaatilise takistamise pärast; kutsub Gruusia ametivõime üles tagama õpetlastele, teadlastele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele täieliku, läbipaistva ja mittediskrimineeriva juurdepääsu Nõukogude ajaga seotud arhiividele;

Kooskõla välis- ja julgeolekupoliitilistes küsimustes

41. peab kahetsusväärseks, et Gruusia vastavus komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldustele ning sanktsioone käsitlevatele nõukogu otsustele on veelgi vähenenud 2024. aasta 53 %-lt 40 %-ni, mis näitab riigi puudulikku pühendumust Euroopa integratsioonile; on eriti pettunud selles, et Gruusia ei järginud süstemaatiliselt rahvusvahelisi ja ELi algatusi Ukraina toetuseks, sealhulgas ÜRO Peaassamblee, ÜRO Inimõiguste Nõukogu ja Euroopa Nõukogu poolt vastu võetud resolutsioone, vaid tihendas hoopis oma suhteid Venemaaga ja toetas Venemaa narratiive, mille eesmärk on veeretada vastutus agressioonisõja ja Venemaa poolt toime pandud kuritegude eest kellelegi teisele;

42. on eriti tänulik Gruusia rahva tugeva solidaarsuse eest Ukrainaga Venemaa agressioonisõja ajal ja usub, et see kajastab üldsuse laialdast vastuseisu Venemaa imperialistlikule poliitikale, riigi enda kogemust Venemaa sõjalise agressiooniga ning rahva tugevat tahet säilitada oma sõltumatus ja jääda Moskva mõjusfäärist eemale; tuletab meelde, et paljud Gruusia vabatahtlikud on võidelnud koos Ukraina relvajõududega, eelkõige Gruusia leegionis, ning et Gruusia kodanikuühiskond on osalenud Ukrainat toetavates humanitaarabikampaaniates;

43. märgib, et Gruusia ei ole siiani ühinenud enamiku Venemaa, Valgevene ja Iraani vastu kehtestatud sanktsioonidega; kutsub Gruusia ametivõime üles võtma kontrollitavaid meetmeid ning tugevdama koostööd ja tolliseiret, et vältida Gruusia territooriumi ja/või Gruusias registreeritud juriidiliste isikute kasutamist ELi piiravatest meetmetest kõrvalehoidmiseks; on seisukohal, et

kooskõla saavutamise ja jõustamisega seotud pingutuste praegune tase on ilmselgelt ebapiisav ega ole vastavuses ELi kandidaatriigi kohustustega; rõhutab, et hädasti on vaja otsustavamat tegutsemist, sealhulgas täielikku kooskõla ELi piiravate meetmetega, tulemuslikke seire- ja jõustamismehhanisme ning läbipaistvat koostööd ELi institutsioonidega, et hoida ära sanktsioonidest kõrvalehoidmist, muu hulgas seoses kahesuguse kasutusega kaupade, naftaekspordi ning Venemaa ja Iraani üksustega seotud rahavoogudega; hoiatab, et jätkuval puudulikul kooskõlal ELi välispoliitika ja sanktsioonirežiimiga on otsesed tagajärjed Gruusia ELiga ühinemise protsessi jaoks; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles seirama ka edaspidi tähelepanelikult Gruusia vastavust ELi sanktsioonirežiimile, sealhulgas Gruusia territooriumi või Gruusias registreeritud üksuste kaudu sanktsioonidest kõrvalehoidmise riske;

44. kutsub ELi ja selle liikmesriike üles võtma kiireloomulisi ja otsustavaid meetmeid, et peatada ELi sanktsioonidest süstemaatiline kõrvalehoidmine Venemaa poolt, mida hõlbustavad Gruusia ametivõimud, sealhulgas luues spetsiaalse ELi seiremehhanismi, et jälgida Gruusiat läbivate esmatähtsate kahesuguse kasutusega kaupade ja lennunduskomponentide kaubavooge; kutsub lisaks Gruusia ametivõime üles tegema nende jõupingutuste osas täielikku koostööd ning avaldama selliste kaubavoogude kohta korrapäraseid ja läbipaistvaid aruandeid, et tugevdada tollieeskirjade täitmise tagamist ja vältida edasist sanktsioonidest kõrvalehoidmist;

45. on mures Gruusia sadamate, rafineerimistaristu ja naftakäitlusrajatiste võimaliku kasutamise pärast Venemaa naftasaaduste reekspordi või segamise hõlbustamiseks, et hoida kõrvale rahvusvahelistest sanktsioonirežiimidest; väljendab tõsist muret teadete pärast, et Venemaa toornaftat veetakse Musta mere rannikul asuvasse Gruusia äsja ehitatud ja osaliselt riigi rahastatud Kulevi rafineerimistehasesse; kutsub Gruusia ametivõime üles sellise tegevuse viivitamata peatama ja seda ära hoidma ning tagama, et Gruusia taristut ei kasutataks selleks, et hõlbustada ELi Venemaa-vastastest sanktsioonidest kõrvalehoidmist; märgib, et Kulevi naftaterminali ei lisatud ELi 20. Venemaa-vastaste sanktsioonide paketti, kuna Gruusia ametivõimud ja terminali käitaja lubasid ELi sanktsioone rangelt järgida; nõuab selle hõlmamist tulevaste sanktsioonidega, kui Gruusia ametivõimud ja terminali käitajad ELi sanktsioone rangelt ei järgi; nõuab tõhustatud koostööd ELi ja rahvusvaheliste partnerite vahel, et tagada piiravate meetmete täielik jõustamine;

46. kutsub komisjoni üles hindama koostöös Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ametiga Gruusia õigus- ja reguleerivat raamistikku, sealhulgas Gruusia maksuseadustiku sätteid, mis võivad hõlbustada *offshore* äriühingute ja läbipaistmatu majandusliku omandiõiguse kasutamist, võimaldades seega sanktsioonidest kõrvalehoidmist ja rahapesu; nõuab niisuguste Gruusias registreeritud ja eelkõige pärast 2022. aastat asutatud äriühingute

tõhusamat seiret ja kontrollimist, mis kuuluvad Venemaa kodanike või üksuste omandisse või kontrolli alla; kutsub Gruusia ametivõime üles looma kriminaaltulu tuvastamise üksust, vara haldamise talitust ja tegelike kasusaajate registrit, et tugevdada rahapesuvastaseid kaitsemeetmeid ja vähendada sanktsioonide vältimise ohtu;

47. märgib, et loobudes Euroopa-Atlandi integratsioonist, astub Gruusia Unistus strateegilise sammu koostöö suunas Hiina, Venemaa ja Iraaniga, mida on kinnitatud arvukates aruannetes; rõhutab, et selline ümberorienteerumine näitab, et eiratakse Gruusia põhiseaduslikku pühendumust Euroopa-Atlandi integratsioonile ning Gruusia ühiskonna selget ja järjepidevalt väljendatud tahet; väljendab nördimust selle üle, et autoritaarsete jõudude kasvava mõju kohta tehtud usaldusväärsete järelduste käsitlemise asemel on algatatud uurimised nende aruannete autorite, sealhulgas Hudsoni instituudi teadlase Giorgi Kandelaki ja Thinathin Hidašeli vastu;

48. väljendab muret Hiina riigile kuuluvate ettevõtete kaasatuse pärast sellistesse strateegilistesse projektidesse nagu Anaklia süvameresadam, mis töötati algselt välja koos läänepartneritega ja mille eesmärk on tugevdada ida-lääne ühendatust, mis ei sõltu Venemaa ja Hiina mõjust; tuletab Gruusia ametivõimudele meelde, et keskkoridori edu on seotud õigusriigi järgimisega Gruusias ning et strateegia „Global Gateway“ investeeringuteks on vaja, et Gruusia oleks stabiilne ja läbipaistev partner;

49. võtab teadmiseks strateegilise ühendatuse projektide algatused Musta mere piirkonnas, sealhulgas Musta mere digitaalse ühendatuse merekaabli ja Musta mere merealuse elektrikaabli, mis võivad tõhustada energia- ja digiühendusi ELi ja Lõuna-Kaukaasia vahel;

50. märgib, et Gruusia õigeusu kirik on Gruusia ühiskonnas jätkuvalt mõjukas institutsioon ja sellel on oluline roll avaliku arutelu kujundamisel; väljendab muret selle pärast, et Venemaa kasutab usuvõrgustikke desinformatsiooni levitamise ja mõjutusoperatsioonide kanalitena kogu Gruusias, et õõnestada Euroopa-meelset suunitlust ja demokraatlikku vastupanuvõimet; tuletab meelde, et mõned vaimulikud on Gruusias niisugusele ärakasutamisele vastu seisnud ja võtnud sõna nii Venemaa mõjutustöö kui ka Gruusia Unistuse režiimi poliitika vastu; rõhutab, et Gruusia õigeusu diötsees ja kogukonnad on ka ELis esindatud, mis näitab vajadust olla valvas riikidevaheliste desinformatsioonikatsete suhtes ja neile vastu seista;

51. märgib eriti murelikult Iraani mõju suurenemist riigis, eelkõige usu- ja haridusasutuste ning noorte mobiliseerimise kaudu, samuti majandusstruktuuride kaudu, mis võimaldavad Iraanil sanktsioonidest tulemuslikult kõrvale hoida; on ühtlasi mures Gruusias tegutsevate Iraani režiimiga seotud majandustegevuses osalejate kasvava mõju pärast; rõhutab, et selliseid osalejaid

võidakse kasutada finantssanktsioonidest kõrvalehoidmiseks, rahapesuks ja Iraani kaupade ebaseaduslikuks ekspordiks, millest saavad korruptsiooni ja kallutatud riigihangete kaudu kasu nii Iraani kui ka Gruusia Unistuse režiimidega seotud osalejad;

52. on seisukohal, et Gruusia peaks etendama konstruktiivset rolli selles, et hõlbustada Armeenia juurdepääsu rahvusvahelistele merekaubateedele, aidates seeläbi kaasa piirkondlikule ühendatusele, majanduslikule vastupanuvõimele ja stabiilsusele Lõuna-Kaukaasias;

53. kordab, et toetab vankumatult Gruusia suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust; mõistab teravalt hukka Venemaa jätkuva okupatsiooni Gruusia Abhaasia ja Tshinvali/Lõuna-Osseetia piirkonnas ning jätkuva nn piiristamise protsessi, mis kujutab endast Gruusia suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse rikkumist; nõuab tungivalt, et Gruusia valitsus säilitaks Venemaa agressiooni suhtes selge ja järjekindla seisukoha; mõistab teravalt hukka Venemaa püüdlused integreerida okupeeritud alad poliitiliselt, sõjaliselt ja majanduslikult Venemaa Föderatsiooni; võtab sügava murega teadmiseks Abhaasias ja Tshinvali piirkonnas etniliste grusiinide, sealhulgas naiste ja noorte jätkuva ebaseadusliku kinnipidamise ja sihikule võtmise fabritseeritud süüdistuste alusel, mis seisnevad näiteks spionaažis või Gruusia passi omamises; mõistab need tavad hukka kui tõsised inimõiguste rikkumised, mis aitavad kaasa Gruusia elanikkonna hirmutamisele, diskrimineerimisele ja sundrändele; mõistab teravalt hukka Otšamtširasse Venemaa mereväebaasi käimasoleva rajamise, mis ei ole mitte ainult territoriaalse terviklikkuse rikkumine, vaid otsene oht kogu Musta mere basseini julgeolekule ja Gruusia enda merekaubanduse ambitsioonidele; kordab oma nõudmist, et Venemaa viiks viivitamata ja tingimusteta oma väed Gruusia Abhaasia ja Tshinvali/Lõuna-Osseetia piirkondadest välja;

54. nõuab sihipäraste piiravate meetmete kehtestamist okupeeritud aladel inimõiguste rikkumiste eest vastutavate isikute suhtes, tuginedes sellistele pretsedentidele nagu 2018. aasta Othozoria-Tatunašvili loetelu;

55. kinnitab Gruusias tegutseva ELi vaatlusmissiooni (EUMM) töö olulisust konflikti lahendamisel, inimõiguste olukorra seiramisel ja abi vajavate kogukondade toetamisel; mõistab teravalt hukka Venemaa Föderatsiooni jätkuvad takistused EUMMi juurdepääsul Gruusia okupeeritud piirkondadele, samuti EUMMi vaatlejate varasema hirmutamise, sealhulgas ebaseaduslikud kinnipidamised ja muud vahejuhtumid, mis hõlmavad ähvardusi ja sekkumist EUMMi töösse; on seisukohal, et EUMMi volituste nähtavat ja avalikku rakendamist tuleks veelgi tugevdada suurema toetuse ja lisapersonaliga ning selle kohta nähtavamalt teavet anda, kuna see aitab suuresti kaasa ELi tegevusele selles piirkonnas ja paljastab Venemaa agressiivset taktikat, mis on alates 2008. aasta sõjast

Gruusia vastu põhjustanud selles piirkonnas korduvalt surmajuhtumeid, kannatusi ja ebastabiilsust;

o
o o

56. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, Gruusia presidendile Salomé Zurabišvilile ning Gruusia *de facto* ametivõimudele.